

Vážené dámy, vážení pánové,

- pozvání na letošní Žofínské fórum jsem přijal s radostí, protože jeho název „Modernizace armády - aktuální úkol dneška“ přesně vystihuje to podstatné, čím se celý rok svého působení na ministerstvu obrany zabývám.

AKCESCHOPNOST OZBROJENÝCH SIL

- Ozbrojené síly jsou jako pojistka pro krizové situace. Dokud se nic zlého neděje, mnozí je považují za víceméně zbytečné a nejsou ochotni do nich příliš investovat. Takový přístup do značné míry formoval i stav naší armády po více než dvě desetiletí, jež předcházela roku 2014.
- Obranné výdaje setrvale klesaly a s nimi početní stav armády, zásoby i schopnosti. Až na několik výjimek, jako například pořízení letounů Gripen a vozidel Pandur, byly modernizační projekty odkládány či přímo rušeny a vybavení naší armády postupně zastarávalo.
- Pak v rychlém sledu přišla anexa Krymu a válka na východní Ukrajině, expanze Da'esh v Iráku a Sýrii, uprchlická krize, i teroristické a kybernetické útoky po celé Evropě. Najednou se ukazuje, že i v současné Evropě existuje hrozba ozbrojené agrese jednoho státu proti druhému a že je větší, než jsme se dříve domnívali.
- V současné bezpečnostní situaci je tedy zcela zjevné, proč potřebujeme akceschopné ozbrojené síly, které budou připraveny k obraně vlasti a schopny účinně přispět ke kolektivní obraně našich spojenců v NATO a EU v souladu s našimi závazky.

- Již v minulém volebním období se proto podařilo nastoupit cestu posilování obranyschopnosti České republiky a realizovat řadu systémových opatření, v nichž cílevědomě pokračuje i současná vláda. Parlament ČR přijal novou brannou legislativu, vláda schválila novelizovanou Bezpečnostní i Obrannou strategii ČR a Ministerstvo obrany postupně provádí celou řadu kroků k rozvoji schopností ozbrojených sil.
- Práce našich vojáků a celá činnost ozbrojených sil, je směřována k tomu, aby naplnila oprávněné požadavky naší veřejnosti na zajištění bezpečnosti. Snad se nám to opravdu daří, protože armáda patří dlouhodobě mezi instituce, kterým lidé věří nejvíce. Nedávný průzkum Centra pro výzkum veřejného mínění jí přisoudil důvěru dokonce 67 procent respondentů.
- Tato důvěra nás zavazuje. Zavazuje k tomu, abychom naši obranu budovali odhodlaně a zároveň transparentně a s hospodárným využíváním prostředků, které do ní naše společnost investuje. To je obzvláště důležité nyní, kdy připravujeme velké nákupy nové techniky tak, abychom napravili důsledky dlouhodobého podceňování důležitosti soustavného udržování a rozvoje obranných schopností a udrželi bojeschopnost našich jednotek i do budoucnosti.

PODPORA ČESKÉHO OBRANNÉHO PRŮMYSLU

- V průběhu roku mého působení na ministerstvu obrany se podařilo podpisem smlouvy na dodání lehkých obrněných vozidel završit dlouholetý projekt zásadního navýšení schopností našich protichemických jednotek.

- K podpisu je také připravena smlouva na pořízení kolových obrněných vozidel na zcela nové podvozkové platformě TITUS 6x6.
- U obou těchto projektů bych chtěl zvláště upozornit na skutečnost, že se jedná o techniku z větší části vyvinutou a vyráběnou u nás v České republice.
- Jsme si vědomi, že potřebujeme zdravou základnu domácího obranného průmyslu, bez jehož podpory nejsou ozbrojené síly žádného státu dlouhodobě udržitelné v případném operačním nasazení. Proto realizujeme politiku intenzivní podpory českého obranného průmyslu a snažíme se u nově pořizované techniky o co nejvyšší podíl domácí produkce.
- O rozsahu a důležitosti zapojení českého průmyslu do zakázek MO svědčí především fakt, že v období od května 2018 bylo do dnešního dne s českými subjekty uzavřeno celkem 74 smluv nad 50 mil. Kč v celkovém objemu téměř 25 mld. Kč, což je více než 90 % finančních prostředků všech uzavřených smluv. Na základě cílů vytyčených ve Strategii vyzbrojování a podpory rozvoje domácího obranného průmyslu je v našem zájmu i nadále zvyšovat podíl českých dodavatelů v rámci celkového objemu dodávek pro AČR.
- Významně také pomáháme domácímu průmyslu na zahraničních trzích, neboť právě na exportních úspěších závisí jeho další rozvoj. Od vzniku agendy průmyslové spolupráce na MO jsme realizovali stovky zahraničních misí. Já sám jsem za necelý rok ve funkci absolvoval desítky takových jednání jak na zahraničních veletrzích a misích, tak v České republice.

- Důležitým partnerem pro komunikaci v tomto ohledu je Asociace obranného a bezpečnostního průmyslu, jejímuž prezidentovi Hynkovi gratuluji ke znovuzvolení a doufám, že v dalším období se naše spolupráce v mnohém zlepší.
- V neposlední řadě pak skrz prostředky na výzkum a vývoj rozvíjíme technologie, pro které je naše země pověstná po celém světě – ať už se jedná o ochranu proti zbraním hromadného ničení, pasivní sledovací systémy, nebo nejmodernější prostředky kybernetické obrany a umělé inteligence. Pořádáme proto průmyslové dny a odborné semináře, na kterých propojujeme uživatele z řad armády, výzkumné instituce a výrobce z řad průmyslu.

DŮLEŽITÉ PROJEKTY

- Dalším důležitým projektem, který se nám po mnoha letech odkladů a průtahů konečně podařilo dotáhnout téměř do konce, je akvizice mobilních radiolokátorů. Smlouva na jejich dodání je těsně před uzavřením a bude podepsána již v letních měsících letošního roku.
- Nejrozsáhlejším vyzbrojovacím projektem v historii Ministerstva obrany je však pořízení nových pásových bojových vozidel pěchoty. Jedná se o investici v objemu cca 50 mld. Kč, která nám umožní kompletně přezbrojit 7. mechanizovanou brigádu na moderní standard brigády těžkého typu. Je proto logické, že tomuto projektu věnujeme mimořádnou pozornost a usilujeme o maximální preciznost vojenských požadavků na pořizovanou techniku a transparentnost celého procesu.
- Paralelně s tím běží také příprava zakázky na pořízení moderních prostředků palby dělostřelectva ve standardní ráži NATO 155 mm.

A také celá řada dalších zakázek, včetně pořízení protiletadlových kompletů krátkého dosahu, ručních zbraní a tak dále.

Ve srovnání se schváleným rozpočtem na rok 2018, kdy činily investice 10,2 miliardy korun z celkového rozpočtu, dochází v letošním roce k nárůstu investičních výdajů o další více než 3,5 miliardy korun (13,796 mld. Kč).

Ve srovnání se schváleným rozpočtem na rok 2018 tak v roce letošním dojde k dalšímu nárůstu investičních výdajů o více než 35 %.

PLNĚNÍ REKRUTAČNÍCH CÍLŮ

- Armádu však netvoří jen technika či budovy. Armádu tvoří především lidé - lidé, které je třeba ke vstupu do řad ozbrojených sil motivovat a jejich službu vlasti také přiměřeně ohodnotit.
- Personální práce je stejně důležitou součástí modernizace naší armády jako pořizování nové výzbroje, a to tím spíše, že s ohledem na současné hrozby a rizika potřebujeme počty a strukturu našich ozbrojených sil podstatně navyšovat. Přitom v úspěšně rostoucí ekonomice se profesionální armáda při náboru nových příslušníků musí potýkat s ostrou konkurencí na trhu práce. Prosadil jsem proto změnu nařízení vlády o služebních tarifech, o zvláštním příplatku pro vojáky z povolání a o výši stabilizačního příspěvku.
- Dosavadní výsledky plnění našich rekručních cílů ukazují, že jsme ve svém úsilí o atraktivitu vojenské služby úspěšní.

- V loňském roce bylo v rámci přímého náboru nových vojáků z povolání k vojenským útvarům a zařízením přijato o dvacet procent nových uchazečů více než jsme původně předpokládali a i za prvních pět měsíců letošního roku vstoupilo do řad naší armády více než osm set nových vojáků.

KONCEPČNÍ ČINNOST – STRATEGICKÉ DOKUMENTY

- Neodmyslitelnou součástí modernizace naší armády je, kromě navyšování počtů a pořízování nové techniky a materiálu, také koncepční práce a adaptace systému velení a řízení na požadavky soudobého bezpečnostního prostředí a spektrum plněných úkolů.
- V březnu vláda schválila Dlouhodobý výhled pro obranu 2035, což je strategický dokument, který stanovuje rámec pro naplnění politicko-vojenských ambicí České republiky. Byl vytvořen a schválen Ústřední plán obrany státu a v současné době probíhá jeho rozpracování.
- Obrana státu je občanskou povinností a zároveň morálním závazkem. Zákonná povinnost občanů bránit svou vlast nezanikla ani s profesionalizací Armády České republiky. Jako pojistka pro krajní situace proto byla schválena Koncepce přípravy občanů k obraně státu 2019 – 2024 a zahájena její implementace. Připravujeme také novelu zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany ČR, která umožní vyplnit legislativní vakuum ve spolupráci se spolky.

- Samotný systém velení a řízení Armády České republiky prošel významnou revizí v rámci nové systemizace Generálního štábu Armády České republiky a od prvního ledna příštího roku začne fungovat v nové struktuře, zahrnující mimo jiné též vytvoření nových velitelství teritoriálních a kybernetických sil, která jsou obzvláště důležitá pro zajištění obranyschopnosti země a našich Spojenců vůči současným hrozbám. V této souvislosti je také mojí prioritou v legislativní oblasti prosazení novely zákona o Vojenském zpravodajství ve vztahu ke kybernetické obraně.
-

SPOJENECTVÍ

- Závěrem svého vystoupení bych chtěl zdůraznit, že výzvam současného bezpečnostního prostředí nečelíme sami. Jsme součástí širšího euroatlantického společenství členských států NATO a Evropské unie, které na vývoj bezpečnostní situace ve svém sousedství reaguje jako celek.
- Pro nás to představuje úkol připravit naše ozbrojené síly tak, aby byly mobilní, schopné rychlé reakce, vybavené moderní technikou a materiálem včetně dostatečných zásob, naplněné kvalitním a vycvičeným personálem a interoperabilní se spojenci.
- Naše ozbrojené síly procházejí zásadním přechodem na novou organizační strukturu, na novou techniku i na vyšší počty. Ale jejich základní poslání zůstává neměnné: připravovat se k obraně České republiky a bránit ji proti vnějšímu napadení.

- Musíme být připraveni čelit hrozbám a rizikům dobrého nejistého bezpečnostního prostředí. Musíme být schopni bojovat s terorismem, ale neméně nutně musíme být schopni přispět svým dílem i do případné operace kolektivní obrany Severoatlantické aliance – jakkoliv samozřejmě doufáme, že k takové operaci nikdy nedojde, musíme na ni být připraveni.

Děkuji vám za pozornost.